

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ҚАРОРИ

2017 — 2021 ЙИЛЛАРДА ҚАЙТА ТИКЛАНУВЧИ ЭНЕРГЕТИКАНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ, ИҚТИСОДИЁТ ТАРМОҚЛАРИ ВА ИЖТИМОЙ СОХАДА ЭНЕРГИЯ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ДАСТУРИ ТҮҒРИСИДА

Таъкидлаш жоизки, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йилнинг 5 майдаги ПҚ-2343-сонли қарори билан тасдиқланган, 2015 — 2019 йилларда иқтисодиёт тармоқлари ва ижтимоий соҳада энергия сифимини қисқартириш, энергияни тежайдиган технологиялар ва тизимларни жорий этиш чора-тадбирлари Дастири доирасида кейинги йилларда республикамизнинг иқтисодиёт тармоқлари ва ижтимоий соҳасида энергия тежамкорлигини таъминлашга қаратилган кенг камровли чора-тадбирлар амалга оширилмоқда.

Маиший ускуналарни ишлаб чиқариш энергетик менежменти ва энергетик маркировкалаш стандартлари жорий этилди. Кўчаларни ёритиш тизимида энергия истеъмоли бўйича самарали технологияларни ҳамда уй-жой ва ижтимоий бинолар учун энергияни тежайдиган лампаларни жорий қилиш ишлари олиб борилмоқда, республика худудида қуввати 40 Втдан юқори бўлган чўғланма лампаларни сотиш тўхтатилди.

Халқ таълими вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги ва Ўрта маҳсус, касб-хунар таълими марказининг бюджетдан молиялаштириладиган муассасаларида энергия сифими юқори бўлган иситиш қозонларини энергия тежамкорларига алмаштирилмоқда. Энергетика тармоғида замонавий газ ва буғ турбинали қурилмаларни жорий қилиш бўйича инвестиция лойиҳалари амалга оширилмоқда.

2017 — 2021 йилларда гидроэнергетикани янада ривожлантириш чора-тадбирларига доир қабул қилинган Дастур доирасида 42 та янги гидроэлектростанция куриш ва ишлаб турган 32 та гидроэлектростанцияни модернизация қилиш хисобига 2025 йилга қадар республикамизнинг экологик тоза гидроэнергия ишлаб чиқариш қувватларини 1,7 баробарга ошириш назарда тутилмоқда.

Шу билан бирга, кўрилаётган чора-тадбирларга қарамасдан, миллий иқтисодиётнинг энергия сифими юқорилигича қолмоқда, қайта тикланувчи манбаларни саноат ишлаб чиқаришига жалб этиш хисобига ёқилғи-энергетика балансини диверсификациялаш даражаси жаҳон тенденциясига жавоб бермайди. Электр ва иссиқлик энергиясини ишлаб чиқаришда бирламчи ёқилғи сифатида асосан табиий газ ва бошқа анъанавий углеводород ёқилғи турларидан фойдаланилмоқда.

Электр ва иссиқлик энергиясини ишлаб чиқаришда қайта тикланувчи энергия манбаларининг (куёш, шамол ва биогаз энергияси, кичик табиий ва сунъий сув оқимларининг гидроэнергияси) мавжуд юқори имкониятларидан амалда фойдаланилмаяпти.

2017 — 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясида қайта тикланувчи энергия манбаларидан фойдаланишни кенгайтириш, ишлаб чиқаришнинг энергия сифимини қисқартириш, миллий илмий-техникавий ишланмалар ва синовдан ўтган халқаро энерготежамкор илғор технологиялар тадқиқотларини амалиётга мақсадли жорий этиш соҳасида белгиланган устувор йўналишларни рўёбга чиқариш мақсадида:

1. Қўйидагилар 2017 — 2021 йилларда иқтисодиёт тармоқлари ва ижтимоий соҳада энергия самарадорлигини ошириш, қайта тикланувчи энергетикани янада ривожлантиришнинг устувор йўналишлари этиб белгилансин:

қайта тикланувчи энергия манбаларини ривожлантириш соҳасида инновация технологияларини, илмий-техникавий ишланмаларни жорий этиш ва энергия самарадорлигини ошириш, энергия тежовчи жиҳозлар ва асбоб-ускуналарни ишлаб чиқариш

ва маҳаллийлаштиришни, жумладан, технологияларни трансфер қилиш ва муҳандислик марказларини ташкил этиш йўли билан кенгайтириш;

қайта тикланувчи ва муқобил энергия манбаларидан, иккиласми чиркеси ресурсларини энергетик утилизация қилишдан фойдаланган ҳолда, электр энергия ишлаб чиқариш, қуёш, шамол энергияси, микро ва кичик гидроэлектростанциялардан фойдаланишининг синовдан ўтган технологиялари асосида энергия ишлаб чиқариш қувватларини яратишга тадбиркорлик субъектларини жалб қилиш орқали ёкилғи-энергетика балансини диверсификациялаш;

замонавий энергия самарадор ва энергия тежамкор технологиялари асосида мавжуд ишлаб чиқариш қувватларини модернизация қилиш, техник ва технологик қайта жиҳозлаш ва янгилирини яратиш орқали ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар энергия сифимини камайтириш.

2. Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт вазирлиги, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, Фанлар академияси, «Ўзбекэнерго» АЖ ва «Ўзбекгидроэнерго» АЖ томонидан ишлаб чиқилган 2017 — 2021 йилларда қайта тикланувчи энергетикани янада ривожлантириш, иқтисодиёт тармоқлари ва ижтимоий соҳада энергия самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари Дастури (кейинги ўринларда Дастур деб юритилади) маъқуллансин, Дастур қуидагиларни ўз ичига олади:

LexUZ шарҳи

2-банднинг биринчи хатбоиисига Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 1 августдаги ПФ-5497-сонли Фармонига асосан ўзгартириши киритилган. Рус тили матнига қаранг.

қайта тикланувчи энергетикани янада ривожлантиришнинг мақсадли кўрсаткичлари 1-иловага* мувофиқ;

қайта тикланувчи энергетикани ривожлантиришга доир инвестиция лойиҳалари рўйхати 2-иловага* мувофиқ;

2017 — 2021 йилларда иқтисодиёт тармоқлари ва ижтимоий соҳада қайта тикланувчи энергия манбаларидан фойдаланишини ривожлантириш ва энергия самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари 3-иловага* мувофиқ;

2017 — 2021 йилларда иқтисодиёт тармоқларида энергия сифимини камайтириш ва ёкилғи-энергетика ресурсларини тежашнинг мақсадли кўрсаткичлари 4 ва 4а-иловага* мувофиқ;

2017 — 2021 йилларда бюджет ташкилотларида энергия самарадор иситиш қозонларини жорий этиш жадвали 5-иловага* мувофиқ;

2017 — 2021 йилларда Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигининг сув хўжалиги ташкилотлари насос станцияларида энергия самарадор насослар ва электродвигателларни жорий этиш жадвали 6-иловага* мувофиқ.

LexUZ шарҳи

2-банднинг еттинчи хатбоиисига Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 1 августдаги ПФ-5497-сонли Фармонига асосан ўзгартириши киритилган. Рус тили матнига қаранг.

Вазирлар Маҳкамаси комплекслари, масъул ижрочилар — вазирликлар, идоралар ва хўжалик бирлашмалари, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари раҳбарларига мазкур қарор билан маъқулланган Дастурдаги чора-тадбирларнинг ўз вактида ва сифатли бажарилиши учун шахсий масъулият юклансин.

Тегишли чора-тадбирларнинг амалга оширилиши учун масъул бўлган вазирликлар, идоралар ва хўжалик бирлашмалари ҳар бир параметр ва лойиҳа бўйича «йўл харитаси»нинг бир ой муддатда ишлаб чиқилиши ва тасдиқланишини таъминласин.

3. Энергия самарадорлиги ва қайта тикланувчи энергия манбаларини ривожлантириш масалалари бўйича Республика комиссиясининг янгиланган таркиби 7-иловага* мувофиқ тасдиқлансин.

Республика комиссиясига (Арипов А.Н.), зарур ҳолларда, ушбу қарор билан маъқулланган чора-тадбирлар Дастурининг мақсадли ва прогноз кўрсаткичлариша ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳуқуқи берилсин.

4. Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси, Фан ва технологиялар агентлиги, «Ўзбекгидроэнерго» АЖ, Қуёш энергияси ҳалқаро институти, «Ўзбекэнерго» АЖ Илмий-техник маркази икки ой муддатда қайта тикланувчи манбалар энергиясидан фойдаланиш, шу жумладан, қуёш энергетикасини ривожлантириш, энергия самарадорлиги соҳасидаги маҳаллий ишланмалар ва амалий тадқиқотларни, шунингдек, синовдан ўтган хорижий илғор технологияларни трансфер қилиш имкониятини таҳлил қилиш асосида иқтисодиёт ва ижтимоий соҳа тармоқларида қайта тикланувчи манбалар энергиясини мақсадли жорий қилиш ва қуёш энергетикасини ривожлантириш бўйича амалий чора-тадбирлар режасини ишлаб чиқсин ва Вазирлар Маҳкамасига тасдиқлаш учун киритсин.

5. Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт вазирлиги «Ўзбекнефтгаз» МХК, «Ўзбекэнерго» АЖ ва «Ўзбекгидроэнерго» АЖ билан биргаликда ҳар йили ёқилғи-энергетика ресурсларини ишлаб чиқариш ва истеъмоли прогноз кўрсаткичларини шакллантиришда уларнинг ҳажмларини ушбу қарорнинг 4 ва 4-a-иловаларига мувофиқ назарда тутсин.

* 1 — 7-иловалар рус тилидаги матнда берилган.

6. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги 2018 йилнинг 1 январидан бошлаб Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджети параметрларини шакллантиришда бюджет ташкилотларининг харажатлар сметасида, шунингдек, маҳаллий бюджетлар кўрсаткичларида Дастурга киритилган чора-тадбирларнинг бажарилиши учун зарур маблағларни асосланган ҳисоб-китобларга кўра назарда тутсин.

7. Белгилаб қўйилсинки:

белгиланган қувватлари тегишли равишда 0,2 МВт ва 30 МВт бўлган микро ва кичик гидроэлектростанциялар, қайта тикланувчи энергия манбаларидан фойдаланган ҳолда, электр энергияси ишлаб чиқарувчи истеъмолчилар, шунингдек, ташкилий-хуқуқий шаклидан қатъи назар, қайта тикланувчи энергия манбаларидан ва иккиласми энергетик ресурслардан фойдаланган ҳолда энергия ишлаб чиқарувчилар ягона электр энергетикаси ва электр энергияси истеъмолчиларининг тармоқларига қонунчилик талабларига мувофиқ блок-станциялар шартларида уланишлари мумкин;

қайта тикланувчи энергия манбалари ва иккиласми энергетик ресурслардан фойдаланадиган қурилмалар ягона электр энергетикаси тизими операторининг диспетчерлик графигида электр энергиясини сотиб олиш бўйича қазилма ёқилғиларидан фойдаланадиган энергия ишлаб чиқарувчи қувватларга нисбатан устуворликка эгадир;

мавжуд электр тармоқларини реконструкция қилиш ва (ёки) кенгайтириш учун қайта тикланувчи энергия манбалари ускуналарини (қурилмаларини) улаш билан боғлиқ харажатлар ушбу тармоқ эгалари томонидан, ягона электр энергетикаси тизимига улаш нуктасигача эса — қайта тикланувчи энергия манбаларидан энергия ишлаб чиқарувчи томонидан амалга оширилади;

ягона электр энергетика тизимига етказиб берилаётган қайта тикланувчи энергия манбаларидан («Ўзбекгидроэнерго» АЖдан ташқари) ишлаб чиқарилган электр энергияси учун ҳисоб-китоблар учун амалдаги тариф қийматида (кўшилган қиймат солиғини ҳисобга олмаган ҳолда), ягона электр энергетика тизими бўйича электр энергияси бирлигини етказиб бериш таннархига камайтирилган қийматда, шунингдек, худудий электр тармоқлари корхоналарининг электр энергияси бирлигини тақсимлаш ва сотиш қийматига камайтирилган ҳолда, амалга оширилади.

Бунда кўшилган қиймат солиғини ҳисобга олмаган ҳолда ҳисоб-китоблар Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 5 майдаги «2015 — 2019 йилларда иқтисодиёт тармоқлари ва ижтимоий соҳада энергия сифимини қисқартириш, энергияни тежайдиган технологияларни жорий этиш чора-тадбирлари Дастури тўғрисида»ги ПҚ-2343-сонли карори 5-бандининг иккинчи хатбошида назарда тутилган кўшилган қиймат солиғини тўлашдан озод қилиш бўйича имтиёз ва преференцияларнинг амал қилиш даврида амалга оширилади.

Худудий электр тармоқлари корхоналари «Ўзбекэнерго» АЖ ва маҳаллий ижро ҳокимияти органлари билан келишган ҳолда, қайта тикланувчи энергия манбалари асосида электр энергия ишлаб чиқарувчи истеъмолчилардан электр энергия сотиб олиш бўйича шартномалар тузиш ҳукуқига эгадир.

8. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари:

Ўзбекистон Республикаси Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси ҳамда Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси билан биргалиқда лойиҳалар ташаббускорларига ер участкаларини ажратишда ва лойиҳа ташаббускорлари мурожаатларига асосан қайта тикланувчи энергия манбаларидан фойдаланувчи ускуналарни қуриш лойиҳаларини ваколатли давлат органлари билан «ягона дарча» тамоили орқали келишишда қонунчиликда белгиланган тартибда қўмаклашсин;

қайта тикланувчи энергия манбаларидан фойдаланувчи ускуналарни қуриш ва фойдаланишга топширишда рухсат бериш тартиб-таомилларидан ўтиш муддатларига ижро этилиши юзасидан назоратни таъминласин.

9. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси (Ғ.И. Ибрагимов) уч ой муддатда углеводород ёқилғисини қазиб олиш, қайта ишлаш, транспортировка қилиш, тақсимлаш, углеводород ёқилғисидан фойдаланиш, уни қайта ишлаш орқали энергияни саноат турларига айлантириш, иссиқлик ва электр энергиясидан фойдаланиш ҳолати устидан давлат назорати тизимини такомиллаштириш бўйича чоралар кўрсинг.

10. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 6 апрелдаги Ф-4891 фармойиши билан ташкил қилинган Товарлар (ишлар, хизматлар) ҳажми ва таркибини танқидий таҳлил қилиш, импорт ўрнини босадиган ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштиришни чуқурлаштириш Комиссияси билан келишилган ҳолда тасдиқланадиган рўйхатга асосан, республикамида ишлаб чиқарилмайдиган, Дастурга киритилган чора-тадбирларни амалга ошириш учун четдан олиб келинадиган технологик ускуналар, хом ашё, материаллар, бутловчи ва эҳтиёт қисмлар, технологик ҳужжатлар 2022 йилнинг 1 январигача божхона тўловларидан (божхона йигимлари бундан мустасно) озод қилинсан.

11. Ўзбекистон Республикаси Инвестициялар бўйича давлат қўмитаси, Молия вазирлиги, Иқтисодиёт вазирлиги ва Ташқи ишлар вазирлиги Дастурни амалга ошириш учун лойиҳа ташаббускорлари мурожаатларига асосан ҳалқаро молия ташкилотлари, хорижий ҳукумат фондлари ва ташкилотларининг грантлари, кредитлари ва мақсадли маблағларининг жалб қилинишини доимий равища таъминласин.

12. Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси, Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги, «Ўзбекнефтгаз» МХК, «Ўзбекэнерго» АЖ ва «Ўзбекгидроэнерго» АЖ манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргалиқда иқтисодиёт тармоқлари ва ижтимоий соҳада қайта тикланувчи энергия манбалари бўйича технологияларни жорий қилиш, энергия самараадорлигини ошириш, ёкилги-энергетика ресурсларидан тежамли ва оқилона фойдаланиш масалаларини доимий равища кенг ёритиб борсинг.

13. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 5 майдаги «2015 — 2019 йилларда иқтисодиёт тармоқлари ва ижтимоий соҳада энергия сифимини қисқартириш, энергияни тежайдиган технологияларни жорий этиш чора-тадбирлари Дастури тўғрисида»ги ПҚ-2343-сонли қарорининг 2 — 4, 6-бандлари, шунингдек, қарорга 1 — 6-иловалар ўз кучини йўқотган, деб хисоблансан.

14. Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт вазирлиги Адлия вазирлиги ҳамда бошқа манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргалиқда қонунчиликка мазкур қарордан келиб чиқадиган ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида икки ой муддатда Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсан.

15. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринbosари Ғ.И. Ибрагимов зиммасига юклансин.

LexUZ шархи

Уибу Қарор «Халқ сўзи» газетасининг 2017 йил 30 майдаги 106 (6800)-сонида эълон қилинган.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент ш.,
2017 йил 26 май,
ПҚ-3012-сон

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «2017 — 2021 йилларда қайта тикланувчи энергетикани янада ривожлантириш, иқтисодиёт тармоқлари ва ижтимоий соҳада энергия самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари Дастури тўғрисида»ги қарорига **ШАРХ**

Сўнгги йилларда республикамизнинг иқтисодиёт тармоқларида ва ижтимоий соҳасида
энергия самарадорлигини ошириш ва қайта тикланувчи энергия манбаларидан фойдаланишни
кенгайтириш бўйича кенг кўламли ишлар амалга оширилди. Жумладан, Ўзбекистон
Республикаси Президентининг «Муқобил энергия манбаларини янада ривожлантириш чора-
тадбирлари тўғрисида»ги 2013 йил 1 марта Фармони ва «2015 — 2019 йилларда иқтисодиёт
тармоқлари ва ижтимоий соҳада энергия сарфи ҳажмини қисқартириш, энергияни тежайдиган
технологияларни жорий этиш чора-тадбирлари Дастури тўғрисида»ги 2015 йил 5 майдаги
қарори ижросини таъминлаш юзасидан:

энергия самарадорлиги ва энергиянинг қайта тикланувчи манбаларини ривожлантириш
масалалари бўйича республика комиссияси ташкил этилди, Ўзбекистон Республикаси
Иқтисодиёт вазирлиги таркибида республика комиссиясининг ишчи органи сифатида энергия
самарадорлигини ошириш бўлими ташкил этилди;

Тошкент шаҳрида Куёш энергияси халқаро институти фаолият кўрсата бошлади;

Осиё тараққиёт банки кўмагида Ўзбекистонда куёш энергетикасини
ривожлантиришнинг «йўл харитаси» ишлаб чиқилди;

Наманган вилоятининг Поп туманида Корея Республикасининг Савдо, саноат ва
энергетика вазирлиги кўмагида 2014 йилнинг декабрь ойида қуввати 130 кВт бўлган куёш
фотоэлектрик станцияси қурилди ва ишга туширилди, ушбу станция ягона электр
энергетикаси тармоғига уланган ва йилига 234,3 минг кВт.соат электр энергияси ишлаб
чиқариш қувватига эга;

Сурхондарё, Наманган ва Навоий вилоятларида йирик куёш фотоэлектрик
станцияларини қуриш бўйича лойиҳалар тайёрланмоқда;

Жаҳон банки иштироқида Ўзбекистон Республикасининг шамоллар Атласи ишлаб
чиқилди, Тошкент вилоятининг Бўйтонлик туманида қуввати 750 кВт бўлган тажрибавий
шамол энергоқурилмасини қуриш бўйича инвестиция лойиҳалари якунловчи босқичига
кирди.

2016 йил якунлари бўйича иқтисодиёт тармоқларида 2016/2017 йил куз-қиши мавсумида
энергоресурсларни тежаш бўйича қўшимча чора-тадбирларни ҳисобга олган ҳолда, 1210,3
миллион кВт.соат электр энергияси ва 991,2 миллион куб метр табиий газни иқтисод қилишга
эришилди, бу эса тармоқларнинг 2016 йилдаги истеъмолининг мос равишда 5,1 ва 3,6 фоизини
ташкил этади. Амалга оширилган ишлар натижасида 2015 йилда ялпи ички маҳсулотнинг
энергия сифимини 10,8 фоизга, 2016 йилда 7,2 фоизга ва 2017 йилнинг биринчи чорагида 12,7
фоизга қисқаришига эришилди.

Шу билан бирга, ҳозирги кунда муқобил энергия манбаларидан фойдаланишни жадал
ривожлантиришга тўсқинлик қилаётган бир қатор ўз ечимини кутаётган масалалар мавжуд.

Республика ҳудудларида қайта тикланувчи энергия манбалари энергиясидан
фойдаланиш бўйича захиралар тўлалигича ишга солинмаган, улар бўйича ҳудудий манзилли
дастурлар ишлаб чиқилиши зарур.

2030 йилга бориб 2016 йилга нисбатан ялпи ички маҳсулотнинг энергия сифимини икки
баробарга қисқартириш бўйича қўйилган топшириқларни ҳисобга олган ҳолда, корхона ва

ташкилотларга энергия сарфи ҳажмини қисқартириш бўйича аниқ мақсадли параметрларни белгилаш зарурати мавжуд.

Ушбу муҳим вазифаларни инобатга олиб, Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарори 2017 — 2021 йилларда ялпи ички маҳсулотнинг энергия сифимини янада қисқартириш, маҳсулот таннархини камайтириш ва қайта тикланувчи манбалар энергиясидан фойдаланишини кенгайтиришга йўналтирилган.

Иқтисодиётни энергия ресурслари билан иккита вазифани ҳал этиш орқали таъминланиши назарда тутилмоқда. Биринчидан, қайта тикланувчи энергия ресурсларидан кенг фойдаланиш орқали ёқилғи балансини диверсификациялаш. Бунда анъанавий ёқилғи турларини қайта тикланадиган энергия турларига алмаштириш ҳисобига уларнинг электр ва иссиқлик энергияси ишлаб чиқаришдаги ҳиссасини камайтириш назарда тутилмоқда. Иккинчидан, иқтисодиёт тармоқларида ишлаб чиқаришнинг энергия сифимини қисқартиришнинг узқ муддатли дастурини амалга ошириш, саноат фаолияти худудларининг экологик ҳолатини яхшилаш орқали эришилади.

Яқин истиқболда устувор вазифа сифатида иқтисодиётнинг энергия ва ресурс сифимини қисқартириш, ишлаб чиқаришга энергияни тежайдиган технологияларни кенг жорий қилиш, қайта тикланувчи энергия манбаларидан фойдаланишини кенгайтириш, меҳнат самарадорлигини ошириш кўзда тутилмоқда.

Қайта тикланувчи энергия манбаларидан жадал фойдаланиш бўйича комплекс чора-тадбирларни амалга ошириш иссиқлик ва электр энергияси каби энергиянинг саноат турларини олишни таъминлашга йўналтирилган бўлиб, бу углеводородларнинг ўрнини босишга ва уларни юқори ликвидли маҳсулотлар, хусусан, полимерлар, ёқилғининг синтетик турларини ишлаб чиқаришга йўналтириш имконини беради.

Хусусан, Ўзбекистон Фанлар академияси, Фан ва технологиялар агентлиги, «Ўзбекгидроэнерго» АЖ, Қуёш энергияси ҳалқаро институти, «Ўзбекэнерго» АЖ Илмий-техник маркази икки ой муддатда қайта тикланувчи манбалар энергиясидан фойдаланиш, жумладан, қуёш энергетикасини ривожлантириш, энергия самарадорлиги соҳасидаги маҳаллий ишланмалар ва амалий тадқиқотларни, шунингдек, синовдан ўтган илғор хорижий технологияларни трансфер қилиш имкониятини таҳлил қилиш асосида иқтисодиёт ва ижтимоий соҳа тармоқларида қайта тикланувчи энергия манбаларини мақсадли жорий қилиш ва қуёш энергетикасини ривожлантириш бўйича чора-тадбирлар режасини ишлаб чиқиши ва Вазирлар Маҳкамасига тасдиқлаш учун киритиши белгиланган.

Бундан ташқари, қарорда қуйидагилар тасдиқланган:

қайта тикланувчи энергетикани янада ривожлантиришнинг мақсадли параметрлари, бунда 2025 йилга келиб электр энергиясини ишлаб чиқариш қувватлари таркибида қайта тикланувчи энергия манбаларининг ҳиссасини 12,7 фоиздан 19,7 фоизга етказиш кўзда тутилмоқда, жумладан, гидроэлектростанциялар бўйича 12,7 фоиздан 15,8 фоизга, қуёш энергетикаси бўйича 2,3 фоизга, шамол энергетикаси бўйича 1,6 фоизга; қайта тикланувчи энергетикани ривожлантириш бўйича инвестиция лойиҳаларининг рўйхати, бунда 2017-2025 йилларда умумий қиймати 5,3 миллиард доллар бўлган 810 та лойиҳани амалга ошириш кўзда тутилмоқда;

2017 — 2021 йилларда иқтисодиёт тармоқларида ва ижтимоий соҳада қайта тикланувчи энергия манбаларидан фойдаланишини ривожлантириш ва энергия самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари, унда норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни, манзилли дастурларни ишлаб чиқиши ва бошқа устувор вазифаларни амалга ошириш бўйича 28 та чора-тадбир кўзда тутилган;

2017 — 2021 йилларда иқтисодиёт тармоқларида ишлаб чиқаришнинг энергия сарф ҳажмини қисқартиришнинг мақсадли параметрлари, бунда 25 та йирик ташкилот ва корхона бўйича саноат маҳсулотлари (ишлар, хизматлар) ишлаб чиқаришда энергия сарфининг солиштирма нормаларини қисқартиришнинг прогноз кўрсаткичлари белгиланган;

2017 — 2021 йилларда бюджет ташкилотларида энергия истеъмоли жиҳатидан самарадор иситиш қозонларини жорий қилиш жадвали, бунда Халқ таълими вазирлиги,

Соғлиқни сақлаш вазирлиги ва Ўрта махсус, касб-хунар таълими марказининг 6333 та бюджет ташкилотининг 17251 та иситиш қозонини алмаштириш кўзда тутилган;

2017 — 2021 йилларда Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигининг сув хўжалиги ташкилотлари насос станцияларида энергия истеъмоли жиҳатидан самарадор насослар ва электродвигателларни жорий қилиш графиги, бунда Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигининг сув хўжалиги ташкилотларида 879 та насос ва 1523 та электродвигателни алмаштириш кўзда тутилган.

Ушбу ишларни молиялаштириш учун 2017 — 2021 йилларда давлат бюджетидан 314,1 миллиард сўмдан ортиқ маблағ йўналтирилади.

Ушбу қарор доирасида қабул қилинган чора-тадбирларнинг амалга оширилиши қўйидагиларни таъминлаш имконини беради:

қонунчилик ва норматив базани такомиллаштириш, шунингдек, энергия тежайдиган технологияларни, замонавий ҳисоблаш ускуналарини жорий қилишга ва ёқилғи-энергетика ресурсларидан янада оқилона фойдаланишга аҳолини ва хўжалик юритувчи субъектларни кенг жалб қилиш;

2025 йилга келиб электр энергияси ишлаб чиқариш қувватлари таркибида қайта тикланувчи энергия манбаларининг улушини 12,7 фоиздан 19,7 фоизга етказиш; ишлаб чиқаришнинг энергия сифимини кескин қисқартириш (9 792,0 тонна шартли ёқилғи ёки йилига 8 — 10 фоиздан кам бўлмаган миқдорда);

Халқ таълими вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги ва Ўрта махсус, касб-хунар таълими марказининг 6333 та бюджет ташкилотида 17251 та иситиш қозонини замонавий энергияни тежайдиганларига алмаштириш ва 56,5 миллион куб метрдан ортиқ табиий газни тежаш;

Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигининг сув хўжалиги ташкилотларида 1523 та энергияни кўп истеъмол қилувчи электродвигателни ва 879 та насосни алмаштириш ва 807,3 миллион кВт.соатдан ортиқроқ электр энергиясини тежаб қолиш; энергияни тежайдиган технологияларнинг кириб келишини кенгайтириш, солиқ ва божхона имтиёzlари бериш ҳисобига қайта тикланувчи манбалардан энергия ҳосил қилувчи ускуналарни қўллаган ҳолда энергиядан фойдаланишни рағбатлантириш; қайта тикланмайдиган углеводород ресурсларидан оқилона фойдаланиш, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг ракобатдошлигини ошириш, шу асосда иқтисодиёт тармоқларини ва аҳолини ёқилғи-энергетика ресурслари билан барқарор таъминлаб бориш;

қайта тикланувчи энергия манбалари ва энергия истеъмоли жиҳатидан самарадор технологияларни трансфер қилиш, ушбу соҳадаги ускуналар ва бутловчи қисмларни маҳаллий корхоналарда ишлаб чиқариш;

аҳоли учун кафолатланган энергия ресурсларининг очиқлигини таъминлаш, айниқса, узоқ қишлоқ худудларида аҳолининг ҳаёт сифатини яхшилаш ва уларнинг фаровонлигини ошириш.

(Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2017 й., 22-сон, 424-модда)